

SLOVENE

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnistvu:

za celo leto naprej K 22:40
za pol leta " " 11:20
za četrt leta " " 5:60
za en mesec " " 1:90

Pa pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona štev. 188.

Inserati:

Enostop. petlivrst (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več kot trikrat 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Današnja številka obsega 4 strani.

Zborovanje nižjeavstrijskih kmetov.

Dunaj, 28. maja 1908.

Nenavadno lice kažejo danes ulice in trgi v najelegančnejšem delu dunajskega mesta, okrog parlamenta, mestne hiše in votivne cerkve. Namesto slokih, lepo obritih in počesanih uradnikov, ki ob jutranjih urah hite preko teh cest z ličnimi torbami za akte v levici, a v desnici paličke, prihajajo danes trope v okovanih črevlji, pripripih oblekah z velikimi dežniki a sicer večinoma novih klobukih. Po rusih klobukih s širokimi zelenimi trakovi se izpozna jo udeležniki kmetijskega shoda. In take klobuke nosijo danes kmetje, duhovniki in poslanci, ki se sicer postavljajo s svetlimi »pinjami« na glavi. In koliko jih je! Od vseh strani prihajajo cele trope. Po »ringu« korakajo za svojimi godbami velike čete v širokih vrstah v krasno votivno cerkev, kjer je ob deveti uri za udeležnike sveta maša. Gosposki Dunajčanje postaja jo in si z zanimanjem ogledujejo čvrsto ljudi. Ob deseti uri so zborovali v mestni dvorani delegatje in modrovali, kako bi se izvedla organizacija avstrijskih kmetovalcev. A popoldne ob drugi uri so se zbirali na prostornem dvorišču mestne hiše. Svetovno mesto Dunaj je gostoljubno odprlo svoje prostore kmetom. Seveda kaj takega ni pričakovati v kakem provincijalnem mestu, kajše v naši »beli« Ljubljani, kjer se ljudje, prišli izpod slamnate strehe, igrajo »veliko« gospodo, ki se sedaj, ko so se odtujili mišljenju in običajem kmetiskim, sramujejo kmeta in ga prezirajo, ako jim ravno ne dá dobrega zasluga! Kolika razlika med visoko naobraženimi možmi, ki reprezentirajo milijonsko mesto, cesarski Dunaj in političnimi parveniti v naši »beli« Ljubljani, ki so pač posneli telesne kretanje tako imenovane velike gospode, a niso znali zajeti in osvojiti tudi njenega duha.

Na prostorni estradi so dobili mesto zastopniki nemških deželnih zvez, nad njimi tudi zastopnika nemške kočevske zveze, poslanci, dostojanstveniki, a za mnoge ni bilo več mesta, pa so stali kar spodaj med kmeti. Na zborovališče so prihajali urejeni po volivnih okrajih pod vodstvom svojih poslancev in z godbami. Na tisoče jih je prišlo! Točno ob dveh pride poljedelski minister, a kmalu na to viharo pozdravljen dunajski župan z župansko verižico okrog vratu in opirajoč se na delavskega ministra.

Videli smo, kako je razveselil in navdušil zborovalce dohod dr. Luegerja in ministrov.

Zborovanje je otvoril predsednik nižjeavstrijske »Kmetijske zveze« držav. poslanec Stöckler, ki je pozdravil udeležnike goste, župana in oba ministra, a na to je shod pozdravil dr. Lueger. Njegov čisti, sonorni glas se je razlegal po vsem zborovališču. Dejal je med drugim: »Gorje narodu, ki ne časti kmetijskega stanu. Jaz sem sicer absolviral visoke šole, in mislim, da sem izobražen, a vendar ne znam vsega. pluga ne znam držati.« Ko je omenjal boj zadnjega časa, je dejal: »Gotovo je, da mora biti akademična prostost, a ta prostost ne sme biti norost. Gotovo mora biti prostost učenja, a ne sme biti prosto pasti lenobo. Stariši pošiljajo sinove na univerzo da bi študirali, ne pa delali kravale. Gotovo mora biti svoboda mišljenja, a svobodno ne sme biti razbijati drugače mislečim glave.« Razume se, da so njegova jedrnata izvajanja izzvala viharno odobravanje. Za njim je pozdravil poljedelski minister: »Ko zastopate koristi svojega stanu, zastopate koristi cele države. Poljedelsko ministrstvo je vaše ministrstvo in jaz sem vaš minister. Potrebna je edinost med ministrom in kmetiskim stanom in mi-

nistrova prva dolžnost je zastopati koristi kmetijskega stanu. Kakor je že rekel predsednik shoda posl. Stöckler, da morata postopati složno kmetijski in obrtni stan, tako pravim tudi jaz, složna morata biti, da ozdravita našo Avstrijo. Vse za kmetijski stan, ki je stebel države!«

Minister Gessmann: »Dolžnost delavskega ministra je pozdraviti največji delavski stan, kmetijski stan. Gotovo časopisje trdi, da je kmet zabit, nezmožen izobraziti se in nasproten kulturi. Kdor pa pozna kmeta v resnici in pozna njegovo revščino, v kateri živi, pa more šele presoditi kako neprimerno visoke vsote žrtvuja kmet za svojo izobrazbo, za šolstvo. Kmet je brez razlike narodnosti, strank in mišljenja morajo držati skupaj, da ne omaga jo v boju za svojo eksistenco. Moje ministrstvo je zvezano s kmetijstvom, za to se moram zanimati za vaše težnje. Brez kmetijskega stanu ne more biti nobena država, ne more biti urejenega gospodarstva. Držimo skupaj!«

Preobširno bi bilo navajati misli posameznih govornikov, omenjam še, da so govorili med drugimi: deželni glavar gornjeavstrijski prelat Hauser, namestnik solnograškega deželnega glavarja, državni poslanci Schraffl, Hagenhofer, List, Gruber, Eisenhut itd. Shod je bil veličasten, kmetiska zavest med nemškimi kmeti se je gotovo še bolj utrdila. Kdaj bomo zborovali slovenski kmetje?

Državni zbor.

Dunaj, 27. maja.

Novi brambeni zakon.

Danes je zboroval brambeni odsek. Minister za deželno brambo je pojasnil načrt novega brambenega zakona. Rekel je:

Sedanji brambeni zakon iz l. 1899 tudi vojaštvu več ne ustreza, ker je preveč prikrajšana deželna bramba. Voja uprava torej sama želi, da se izpremeni brambeni zakon.

Dveletna služba.

Novi načrt določa dveletno službo, ki bolje odgovarja splošni vojaški dolžnosti. Dveletna vojaška služba okrajša torej službeno dobo za tretjino, ob enem pa enakomernje razdeli vojaško breme na več oseb.

Takoj pa opozorim na to, da bode treba takoj pomnožiti število vojaških novincev. Za vsakih 100 vojaških novincev s triletno službo bode treba 150 mož z dveletno službo. Vendar pa se ne bodo v tem razmerju pomnožila števila vojaških novincev, ker dveletna služba ne bode vpeljana za vse vrste vojakov. Pa tudi iz gospodarskih in finančnih ozirov ne bode z »enim udarcem« vpeljana dveletna služba, ampak v presledkih.

Priprave.

1. Najprvo bode treba dopolniti število moštva pri topničarstvu in pri oddelkih s strelnimi stroji; 2. zvišati število pešcev in jezdecov; 3. pomnožiti število dalje službujočih podčastnikov, da dobi armada dovolj instruktorjev; 4. pomnožiti se bodo morala tudi sredstva za izvežbanje vojakov (vežbališča, strelivo itd.)

Iz povedanega je jasno, da se more dveletna služba le korakoma vpeljati. To velja posebno za topničarstvo in kavalerijo. Pri teh vrstah vojaštva bode mogoče dajati dopuste tretje leto le v toliki meri, kolikor bode več novincev.

Olajšave.

Novi zakon bode po možnosti dovoljeval olajšave vojaške službe. Potrebe vsakdanjega življenja so različne. Z ozirom na te razlike bodo oblastva dobila več prostosti glede na vojaške olajšave v službi. — Največ pritožb se tiče paragrafov 33., 34. in 60. brambenega zakona. V smislu § 33. pridejo sedaj takoj v nadomestno

rezervo lastniki podedovanih kmetij, ako ondi prebivajo, sami vodijo gospodarstvo in ako dohodki kmetije zadostajo za družino peterih glav.

Po § 34. pa je oproščen stalne vojaške službe edini sin, oziroma vnuk itd. Paragraf 60. pa se ozira na družinske razmere. V vsakem slučaju pa so določeni pogoji za olajšavo vojaške službe. Ravno vsled teh pogojev oblastva v smislu zakona niso mogla dovoljevati olajšav v vsakem enakem slučaju, ker primanjkuje polno število vojakov.

Velika hiba v zakonu je tudi, da le slučaj žrebanja določa, kateri novinec služi tri leta ali pa kot rezervist le osem tednov. To žrebanje odpade po novem načrtu. Vojaški novinci se bodo podeljevali nadomestni rezervi po potrebi razmer.

Stroški dveletne službe.

Dveletna vojaška služba pa bode zahtevala večje stroške, in sicer za nove stavbe, vežbališča, orožje, večje število podčastnikov itd. Redni stroški se bodo pomnožili za okroglih 50 milijonov kron. Ko so v letih 1893 in 1894 v Nemčiji za poizkus vpeljali dveletno službo, so poskočili redni stroški za 60 milijonov mark.

V razpravi je poslanec Winarsky grajal, češ, da so zopet Ogrji zmagali s svojimi zahtevami glede na višje plače častnikom in moštvu. Govornik vpraša navzočega ministrskega predsednika, katere vojaške koncesije je avstrijska vlada obljubila Ogrski.

Baron Beck odgovori, da Ogrji niso zmagali in torej Avstriji niso premagani v tem vprašanju. Sploh pa mu niso znane nobene koncesije Ogrom. Ogrski ministri pač govorijo o koncesijah, ki jih želijo, pa ne o koncesijah, ki bi jih dobili.

Nato sta govorila posl. Winter in Guggenberger o zahtevah kmečkega prebivalstva tako dolgo, da je bil odsek nesklepčen, kar se večkrat zgodi. So namreč poslanci, ki sami nočejo nikogar poslušati, pač pa zahtevajo, da drugi verno poslušajo njihove »nauke«.

Proračunska razprava.

Zbornica se je resno lotila dela. Vsak dan deset ur govorjenja o tem in onem. Marsikatero jekleno zrno pade v zapisnike, pa tudi mnogo plev. Z vsakim dnem bode manj zanimanja. Človek bi moral biti hrastov hlod, ko bi hotel dan za dnem po deset ur posedeti po tesnih klopih ter poslušati razne dobre in slabe govore. Sicer pa se govorniki v bistvu večinoma ponavljajo, govoreč o »jezikovnem vprašanju, narodni spravi, kmečki bedi, socialnem vprašanju« in drugih tvarinah.

Že danes pa je pokazala razprava, da le židovsko in vsenemško časopisje hujska na kulturni boj. Trije odlični člani svobodomiselnih nemškonarodne zveze so danes resno in jasno odklanjali židovsko in protirniško vsiljivost. Prvi je bil dr. Chiari, načelnik nemškonarodne zveze, ki je izjavil v imenu svojih tovarišev: »Že več časa naši politični nasprotniki hujskajo v javnosti proti svobodomiselnim strankam in nemškonarodni zvezi. (Pritrjevanje. Dr. pl. Mühlwert: »Schönerjerji pristaši in «N. Fr. Presse»!) Očitajo nam, da smo zatajili svoja svobodomiselnna načela ter se združili s kršč. socialci. Izjavljam, da tega nismo in ne bomo storili.«

S to izjavo je dr. Chiari odklonil Wolf-fov poziv, naj se nemškonarodna zveza spusti v boj proti krščanskim socialcem. Glede na vseučiliško vprašanje je izjavil dr. Chiari, da spoštuje vsako versko prepričanje, noče pa, da bi bila šolska vprašanja pod poveljstvom gotovega verskega izpovedanja. Dr. Chiari je menda prezrl ali pa noče vedeti, da so univerze že pod poveljstvom mednarodnega židovstva, s katerim se brati tudi slovansko, takozvano »napredno dijaštvo«. Slepici so, prepečiarski sužnji, pa hočejo voditi narod v — žabjo lužo!

V ostalem pa je dr. Chiari, sploh znan kot jako spravljiv politik, zagovarjal popolno narodno ravnopravnost, ki naj se zagotovi vsem narodom s posebnim drž. zakonom. Priporočal je izpremembo poslovnika ter grajal poslance, ki se ne udeležujejo sej v odsekih.

Tudi ugledni nemški agrarec dr. Damm je odločno obsojal versko nestrpnost in protikrščansko gonjo na univerzah. Rekel je med drugim: »Mi nemški agrarci spoštujemo versko prepričanje sorjakov tudi v drugem taboru in nas ne bode zapeljalo časopisje, ki meni, da koristi nemštva v Avstriji zahtevajo boj proti krščanskim socialcem.«

V istem smislu sta govorila grof Kolovrat in dr. Stölzl. Nemški agrarec grof Kolovrat je izjavil: »Nemški kmetje so se že naveličali vednega boja in hočejo imeti mir. Nemški kmet odklanja kulturni boj, ki so ga pričeli gotovi življi na avstrijskih univerzah.«

Še odločneje je govoril solnograški svobodomiseln posl. dr. Stölzl. Rekel je: naša nemškonarod. zveza nima najmanjših skomin po kulturnem boju, ki bi le oslabil stališče avstrijskih Nemcev. Tak boj bi bil opravičen, ko bi prišel iz ljudstva samega; ni pa opravičen, ako ga hujskači umetno nosijo med prebivalstvo ter imajo povsem druge politične namene. Vera ne nasprotuje svobodi, zato je tudi neopravičen boj proti veri. Obžalovanja je torej vredno, ker tudi nekateri nežidovski listi hujskajo na kulturni boj.

To je pač jasen odgovor na današnjo interpelacijo poslanca Wolfa, ki tudi nosi polena na židovsko ognjišče. Posebno zanimiv je bil govor poljskega poslanca dr. Buzeka, ki je podal jako pregledno podobo deželnih financ ter stvarno, pa odločno grajal državno upravo, ki je pograbila vse virove dohodkov, deželam pa prepustila vse stroške za ljudsko šolstvo, zdravstvo, dobrodelne zavode, ceste itd., itd.

Začetkom današnje seje je minister za notranje posle, baron Bienerth, odgovarjal na rusinsko in poljsko interpelacijo zaradi krvavih izgrezov v Galiciji, kjer so orožniki ustrelili pet ter nevarno ranili več oseb. Minister seveda obžaluje dogodek ter zagotavlja, da bode vlada zaukazala strogo preiskavo. Rusinski poslanci in poljski divjak Breiter so ves čas motili ministra. Zato jim zakliče predsednik dr. Weiskirchner nevoljen: »Zakaj pa vlagate interpelacije, ako nočete poslušati odgovora!« To je pomagalo. Sicer pa rusinski poslanci nimajo simpatije večine v zbornici. Na predlog poljskega poslanca dr. Głębinskega bode zbornica razpravljala o ministrovem odgovoru po proračunski razpravi, torej — v jeseni.

Prihodnja seja v petek.

HRVAŠKA.

Na vseučilišču.

Akademski senat zagrebškega vseučilišča je prejel prošli terek od hrvaške vlade odgovor na svoji spomenici glede na upokojitve prof. Šurmina in suspendiranje prof. Manojloviča. Vlada pravi, da ne namerava reaktivirati prof. Šurmina, suspendiranja prof. Manojloviča pa niti ne omenja. Končno vabi prof. Šurmin kolegij, naj tekom treh dni predloži naslednika upokojenemu profesorju. Zdej bo moral akademski senat pač pokazati pravo barvo, in odločno nastopiti za svobodo vseučilišča ali pa storiti, kar vlada zahteva. Za poletni semester so se vpisali samo trije dijaki. Tudi iz tega vladnega neuspeha bi moral izvajati akademski senat posledice. A prof. Lazar Car je že naznanil, da bo predaval.

V Pragi bo 40 revnih dijakov do konca semestra dobivalo popolno preskrbo. V to svrhu nabrana glavica znaša 16.000 K. Praška občina je dovolila hrvaškim dijakom podporo v znesku 1260 K na mesec, in sicer do konca semestra.

AVSTRO-OGRSKA.

Cesarjev jubilej.

Cesar je zaslišal poslanika Zedinjenih držav sir Fancisa, ki mu je častital v Rooseveltovem imenu. V Solnogradu so otvorili jubilejsko razstavo.

Mladočeški kandidati.

Mladočeški kandidirajo za izpraznjen Heroldov državnozbornski mandat dr. Edvarda Körner, za deželnozbornski pa dr. Fusco.

«Ni Boga.»

V dunajski cerkvi sv. Mihaela je zaklical propali pisatelj Haymann med pridigo p. Schachleitnerja: »Ni Boga.« Sodišče je obsodilo moža v 14dnevni strog zapor.

Zavarovanje zasebnih uradnikov.

Poroča se, da se Bienenrth nikakor ne strinja s spletkami, ki bi zavrle uveljavljanje postav o zavarovanju zasebnih uradnikov.

Iz Galicije.

Lvovsko višje deželno sodišče je odklonilo prošnjo Potockyjevca morilca o določitvi izvangališkega porotnega sodišča v zadevi Sziczynski. — Sodni mrtvaški ogled o črnhovskih žrtvah konstatira, da so bili ustreljeni spredaj.

Pruski Poljaki zborujejo v Galiciji.

Zgornješlezjski Poljaki so sklenili, da prirede vsako nedeljo shode v Galiciji z ozirom na določila nove nemške shodne postav.

Ogrski državni zbor.

upa, da reši do srede junija med drugim tudi postavo o elektriški železnici Požun-Dunaj.

KAZENSKA PRAVDA V CETINJU.

V sredo so bili zaslišani sin in dva vnuka Čulafičeva, Marko, Elija in Mijat. Isti so rekli, da so prejeli bombe od nekega srbskega odbora za Makedonijo v Belgradu, ki da jih je dobil iz vladne tovarne za strelivo v Kragujevcu. Obtoženi Pavlovič je izjavil, da so bile bombe namenjene, da bi se z njimi razstrelilo knežjo palačo. Bivši minister Rajčević je rekel, da ga je Vaso Čulafič, bivši poslanec, vabil pismeno na pogovor. V tem pismu je bilo govora o bombah. Rajčević je ustmeno odgovoril, da ne more dovoliti razgovora. Dotično pismo je raztrgal, ker se je bal hišne preiskave. Glede Gojniča je Rajčević izjavil, da je isti še prej, nego je bila zarota odkrita, vse povedal policiji, potem pa druge hujškal in prinesel bombe. Za vse to je policija vedela. Prejšnjim poročilom, v brzojavnih vesteh, imamo dodati, da je glavni obdolženec Rajković rekel, da je socialist, ni pa znal povedati, kaj to pomeni. Čulafič je priznal, da je občeval s srbskim ministrskim predsednikom Pasičem, ki mu je obljubil podpora za sina. Predsednik kluba črnogorskih emigrantov v Belgradu je Božović; ta je dal Vasi Čulafiču, kakor isti trdi, deset bomb najnovejšega sestava, in 13 napoleonov denarja. Z emigranti se je glasom Čulafičeve izpovedbe, družil v Belgradu tudi Nikola Vukotić, nečak kneginje Milene. Rajković je trdil na obravnavi, da je bil vojvoda Šošica namenjen, da povzroči vstajo v Hercegovini, ko poče v Črni gori revolucija. Obtoženci imajo na razpolago 12 odvetnikov-braniteljev. Obtoženci so izjavili, da se z njimi v zaporu ni grdo ravnilo. Razprava bo trajala najmanj mesec dni.

PROTI MODERNISTOM.

Apostolska stolica je uvedla disciplinarno preiskavo proti 11 bavarским katoliškim duhovnikom zaradi modernistiških naziranj.

FALLIERES V LONDONU.

Londonsko časopisje naglaša, da se razvije sedanje prijateljsko razmerje med Francosko in Angleško v trajno zvezo.

BOJ NA SAMOSU.

Dne 26. t. m. se je vršil boj med kršč. orožniki-domačini in turškimi vojaki. Podrobnosti še niso znane.

MOBILIZACIJA ANGLEŠKE MORNARICE.

Angleška mornarica bo 30. junija popolnoma mobilizirana. Slede važne vaje v Severnem morju.

ZA AMERIŠKE IZSELNIKE.

Vašingtonska reprezentančna zbornica je odobrila postavo, ki določa večjo količino zraka za potnike v medkrovju.

Dnevne novice.

+ Blagoslovljenje zastave »S. k. izobraževalnega društva« in »Mladiške družbe« v Mekinjah se je vršilo na Vnebohod v največjem obsegu. K slavlju naše mekinjske organizacije je pohitelo 22 društev z zastavami in še mnogo drugih društev. Zastavo je blagoslovil kanonik Suš-

nik ob asistenci bratov župnikov Riharjev, ob navzočnosti okrajnega glavarja Kresse in njegove soproge. Cerkveni govor je imel državni poslanec dr. Krek. Popoldanski spored se je vršil v najlepšem redu. Na banketu je govoril o mladini dr. Krek. Predstava »Revček Andrejček« se je izvršila v najlepšem redu. Splošno pozornost so vzbujali vrli naši uniformirani telovadci, kakor tudi zastopnice S. K. S. Z. in članice mekinjskega društva s svojimi krasnimi narodnimi nošami in kamniški veteranci. Za zabavo so skrbeli pevci »Ljubljane« pod vodstvom pevovodje Svetka, in mekinjski tamburaški zbor »Planinka«. — Obširno poročilo objavimo jutri.

+ Knjižnici S. K. S. Z. je podaril preč. g. kanonik Tomaž Kajdiž vezane letnike »Dom in Sveta« iz leta 1898, 1899, 1900, 1901, 1902 in 1903. Odbor S. K. S. Z. se gospodu kanoniku pristrčno zahvaljuje. Naj bi sledili zgledu gospoda kanonika še drugi naši somišljeniki, da se tako razširi knjižnica S. K. S. Z., ki jo člani S. K. S. Z. in osobito delavstvo tako pridno rabi.

× Čestitka škofu dr. Ivanu Šariču h konsekraciji. Naše uredništvo je včeraj poslalo v Sarajevo sledečo brzojavko: »Pre-svetli! Veselega srca Vam najsrčneje čestitamo na milosti božji in nagradi, ki ste jo prejeli za vestno službo veri, znanosti in narodu. Bog naj podeli uspehov Vašemu idealnemu delovanju in Vam plača prijateljstvo, ki ga gojite do hvaležnega naroda slovenskega!«

+ Češki katoliški shod se vrši 6. in 7. junija na Sv. Gori pri Příbramu. Za predsednika bo najbrž izvoljen grof Adalbert Schönborn. Dozajd so naznanjeni sledeči referati: Sedanje politične in kulturne razmere (državni poslanec Vaclav Myslivec), Gospodarski položaj in kmečko gibanje (poslanec Samalik), Dolžnosti žene v organizaciji (urednica Franja Jakubec), Organizacija kmečke mladine (kmečki fant A. Kanourek). Otvorilni govor bo govoril vrli kmečki voditelj Pafronek.

× Liberalno dijaško nemško pobratimstvo. Nemški burši in Gradcu so poslali slovenskemu liberalnemu dijaštvu pretekli teden pisano pohvalo za prijazno sodelovanje pri zadnjih vseučiliških izgrelih proti katoliškemu dijaškemu društvu »Carolina« in poštenim štajerskim kmetom. »Triglavan« in »Taborjani«, — objavite to pohvalo!

+ Klub slovenskih umetnikov »Sava« se je slabo obnesel. Ta klub, ki se mu je izročila častna naloga, da aranžira slavnostni izprevod, je odpovedal v trenutku, ko bi se moralo pričeti glavno delo na podlagi realnega programa, ki bi bil izvršljiv, našim razmeram primeren in za deželo časten. V sredo, ko je predsednik nekako četvrtico broječega kluba »Sava« Jakopič v »Slovincu« objavil oklic, naj se udeleženci sprevoda pri njem oglašajo, je pa istočasno v »Narodu« oklic, da naj se pri njem ne oglašajo. To je čudno postopanje. A iz tega se zopet vidi, da se z »Narodovci« ne da nič opraviti. Kdor se je »Naroda« najedel, ni za skupno delo. Pa brez »Save«! Pojde še bolje! Škodovali pa so ti ponosni gospodje le sami sebi!

+ Zahvala. Podpisani lurski romarji izrekajo tem potom prevzvišenemu knezoškofu in vsem voditeljem srčno zahvalo za vso skrb in opravke, ki so jih imeli z njimi. 16. skupina lurskih romarjev iz selške doline.

+ Govekarjeve notice v »Narodu« o zavodu sv. Marte postajajo že predebele. Da Govekarjevo pero, kadar o ženskah piše, ni prav nič deviško, je mož že večkrat pokazal. A društvenice sv. Marte naj gledališki ravnatelj pri miru pusti! Ni nam treba povdarjati, da je »Narod« svoji stari navadi tudi tu zvest. Žalostne rodbine, ki so na tak list naročene!

+ Mania antireligioza (Brezverska norost, Freisinniger Wahnsinn). Wahr-mundove lovorike ne dajo našemu Antonu Aškercu mirno spat. Kakor je Haecckel imenoval Boga »splinastega vretenčarja«. Wahr-mund pa »farovškega malika«, tako je naš pesnitelj Aškerc iztuhtal v svojem glasilu »S. M.« za »rimskega boga« duhoviti izraz »stari štor«. Poje namreč: »Zasluzi li pereli, stari štor, — da narod naš ga moli, mu daruje? — Ta kos lesa naj božji nam bo vzor?! — Kdo takega Boga še potrebuje? — »Proč ž njim, proč ž njim, rojaki! Še nočoj, — predlagam.« naj slovesno se odstavi!« ... itd., itd. V isti številki »S. M.« nekdo piše: »Mi se učimo, da prihaja svetloba od solca, čeprav je to proti svetemu pismu!« — Vsaka krava crkne, ako ji to modrost daš med seno. Isto velja tudi za Aškerčevo »himno«.

+ Goriški deželni zbor bo baje sklican dne 16. junija v kratko zasedanje, da se konstituirajo. Redno zasedanje bo še le septembra meseca.

— Shod »Sodalitatis in honorem Sst. Cordis Jesu« za dekanijo Ribnica bode v sredo, dne 3. junija v Velikih Laščah. Začetek ob 10. uri.

— Konferenca »Sodalitatis in honorem Sst. Cordis Jesu« za ljubljansko dekanijo, ne bo dne 3. junija t. l., ampak dne 10. jun. ob 10. uri dopoldne v knezoškofijski palači.

— Umrl je v Novem mestu visokošolec g. Vladimir Schweiger, stud. jur., v starosti 20 let v noči dne 26. maja na tuberkulozi. Bil je zelo nadarjen ter marljiv. Škoda za tako nadebudnega mladeniča. Rajni je imel socialno-demokratske nazorre. Revez si je sam pomagal naprej, kar je gotovo pripomoglo k prerani smrti. Pogreb je bil 28. maja ob petih na novomeškem pokopališču.

Ij Vabilo h gledališki predstavi ki jo priredi ljubljansko katoliško mladeniško društvo v »Društvenem domu v Preski« v nedeljo, dne 31. majnika 1908. — Spored: 1. J. Runjanin: »Lepa naša domovina«, tamburaški zbor. — 2. P. Hugolin Sattner: »Na planine«, zbor s tenor- in bariton-solo. — 3. P. Hugolin Sattner: »Čuj lombardsko petje«, zbor. — 4. »Tiček« (narodna), tri-spev. — 5. »Po zaklad«. Spevoigra v dveh dejanjih. Priredi Fr. S. Finžgar. — 6. Prosta zabava. Nastop pevskega in tamburaškega zbora. — Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina: Sedeži I. vrste 1 K, sedeži II. vrste 70 v., sedeži III. vrste 50 v. Stojišče 30 v. Zeleti je, da somišljeniki in somišljenice v obilnem številu posetijo predstavo.

— Slavnost v Begunjah. Gasilno društvo v Begunjah na Gorenjskem vabi najvljudneje na tukajšnje slavlje, ki bo v nedeljo, 31. t. m. v Begunjah po sledečem vsporedu: Ob pol 4. uri popoldne pripenjanje častnih svetinj članoma Iv. Pretnarju in Jož. Gašperinu za 25-letno zaslužno delovanje. Ob 4. uri vaja domačega društva s hidranti. Za tem zaključno kegljanje na kozla, prosta zabava in godba.

— Iz Dravlj. Prejeli smo sledeči dopis: Pred nedavnim časom se je ustanovilo pri nas prostovoljno gasilno društvo, katero smo pozdravili z veseljem, ker ja bila potreba zanj. Kmalu pa smo spreviedeli, da društva ni rodila potreba, temveč strankarstvo. Tisti Žirovnik, ki je izgubil v Št. Vidu vse zaupanje pri ljudstvu, se je vrgel sedaj k nam v Dravlj. Da bo ljudstvo naše opozorjeno in previdno, kar se njega in njegovih pristašev tiče, povemo, da hoče Žirovnik v prostorih gasilnega društva nastaniti »Prosvetino« knjižnico, to je knjižnico tistega društva, katero vodi liberalni svobodomiselni dijak, o katerih delu smo čitali ravno v zadnjem času po naših časopisih toliko nelepah stvari. Tako društvo hoče torej Žirovnik spraviti pod streho našega gasilnega društva. Začel je nabirati pristaše svojemu društvu. Toda že takoj tukaj mu ni šlo vse gladko. Nekateri lastni pristaši so se mu uprli, češ, »imeli nas bodo še za hujše liberalce, ako ustanovimo tako društvo. Vsled tega si je mož izmislil drugo. V gostilni pri »slepem Janezu« hoče ustanoviti bralno društvo. Ta »slepi Janez« kandidira tudi za župana v občini Zgornja Šiška, pod katero spada jo tudi naše Dravlj. Sedaj nam je jasno, zakaj je Žirovnik v zadnjem času tako pridno zbiral pri »Žibertu« draveljske in zapužanske svoje pristaše. Mi se sicer radi novega Žirovnikovega društva prav nič ne vznemirjamo, ker vemo, da kar Žirovnik ustanovi, propade prav kmalu. Povemo pa to-le: mi Draveljčani ne bomo mirno gledali, da bi se v prostorih našega gasilnega društva šopirila knjižnica, v kateri bo na razpolago poleg umazanega »Slovenskega Naroda« še »Rdeči Prapor«, »Omladina«, »Svobodna Misel« in drugo časopisje, ki sramoti vse, kar nam je svetega. Znali se bomo otresti Žirovnika in njegovega društva, tako kot so se znali Šentvidčani! Opozarjamo pa že danes cerkveno oblast, ali bo ona pustila, da se bo blagoslovil dom, v katerem bode ležalo in se ponujalo ljudstvu časopisje, ki neprestano sramoti sv. cerkev in Mater božjo? Draveljčani, pozor pred »Prosveto« in »gasilnim« društvom!

— Deželno pomožno društvo za bolne na pljučih. Občine Javorje, Stara Loka, Kovor in Sorica, vse v okrajnem glavarstvu kranjskem, pristopile so deželnemu pomožnemu društvu za bolne na pljučih kot društveniki.

— Umrl je v Bohinjski Beli učitelj Pavšek ob 9. uri. Pogreb bo v nedeljo ob 11. uri. N. v m. p.

— Žila se je utrgala dne 26. maja na nogi natakariči Fani Hercik v gostilni »Sever« v Kostanjevici, ko je skočila raz okno. Rešila jo je pred odtokom krvi le še hitra zdravniška pomoč. — Nepreviden kolesar. Franc Herzog, gozdarski vajenec, je dne 25. maja tako nerodno drvil s kolesom po Kostanjevici, da je pobil nekega otroka na tla in ga močno na nogi poškodoval.

— Miliarija v Mirni peči. Zboleli ste zopet dve osebi, gospodinji. Ena v Globodolu, druga v Kamenju, torej v dveh najbolj oddaljenih in ravno nasprotno si leže-

čih vaseh fare. Kako čudno se pač ta bolezen širi! Nobena teh dveh žensk ni prišla v dotiko z drugimi bolniki. Torej se mora ta epidemija širiti po atmosferi in se ne prenese od enega človeka na drugega. V Globodolu je sedaj prvi slučaj; če bo šlo naprej, bo jako hudo, ker so v tej dolini tri velike vasi, in je pot jako težavna tjekaj, bodisi za zdravnika ali duhovnika.

— Umrla je v Trstu gospa Ana Dolinar, stara 83 let, rojena v Višnji gori.

— V Črnomlju se vrši v nedeljo, dne 31. t. m. ustanovno zborovanje »društva za otroško varstvo in mladinsko oskrbo« ob 11. uri dopoldne v šolskem poslopju. Društvo se ustanovi po inicijativi g. Fajfarja, sodnika v Črnomlju. Zeleti je mnogobrojne udeležbe in živahnega sodelovanja. Kot ustanovnik je pristopila slavna »Posojilnica« v Črnomlju.

— Suša in kače. Z Vrha pri Vinici se javlja: Grozno huda suša vlada tukaj. V tej silni vročini so tudi kače hude. Tekom osem dni sta bili dve osebi v tukajšnji občini od kač pičeni in sicer neki šolski deček iz Damlja, ko je jagode nabiral in bližnji sosed župnega dvorca, ko je v vinogradu trte vezal. Čuvajte se kač!

— Z našim dopisom o logaškem »Sokolu« ni g. Valentin Kovač v nikaki zvezi, ni ga ne pisal in tudi ne inspiriral.

— Iz Mošenj: V našem izobraževalnem društvu predava 31. t. m. g. Slavko Ravnikar iz Ljubljane o kmetijstvu in združni organizaciji s posebnim ozirom na našo občino.

— Nesreča. Dne 24. maja t. l. je konj pri krmiljenju v trebulh brenil Lovrenca Pogačarja, dninarja v Št. Vidu pri Prevojah in ga pri tem tako zelo poškodoval, da je moral iti v bolnišnico.

— Vol ga je poškodoval. Dne 26. t. m. je na sejmu v Divači nek vol od zadaj na rog nataknil Jožefa Tomšiča, hišarja v Zagorji na Notranjskem ter ga vrgel nad dva metra visoko. Pri padcu se je tako močno poškodoval, da so ga morali prepeljati v tukajšnje bolnišnico.

— Brat brata obstrelil. Dne 25. t. m. je vzel 16 let stari Ivan Dacar, hišarjev sin na Črncu št. 12, občine Mošnje, v sobi s stene puško, in ker ni vedel, da je nabasana, jo je sprožil in zadel pri tem svojega štiriletnega brata Franceta v lice in ga znatno poškodoval. Poškodovanega dečka so oddali v deželno bolnišnico.

— Nesreča z avtomobilom pri Domžalah, ki smo o njej zadnjič poročali, je zadela Tržačane Evgena Osvaldella in njegove goste. Avtomobil se je vračal iz Zagreba. Ponesrečenci so se z železnico odpeljali v Trst. Šoferja so spravili v bolnišnico, ostali se zdravijo doma.

— V Dravo je skočila pri Osjeku dne 25. t. m. Terezija Kozma. Dva delavca sta jo rešila. Vzrok poizkušenemu samoumoru ni znan.

— Umrl je 27. t. m. gospod Karol Sitar, brat topliškega župana g. Ivana Sitarja in sodrug trgovske tvrdke Ogulin & Sitar br. v Jolietu, Ill. G. J. Ogulin se nahaja sedaj na obisku starišev v domovini ter odpotuje takoj nazaj v Ameriko.

— Trgovka z dekleti zaprta. V Zagrebu so aretirali babico Elizabeto Györy, ki je prodala dve dekleti, Franciško P. iz brežiškega okraja na Štajerskem in neko Julko V. v zloglasno hišo Fürst v Bjelovaru. Iz Zagreba jih je zvalila v Bjelovar s pretvezo, da jima tam preskrbi službi kot natakaričama. Julka je zbežala že prvo noč. Franciška pa je prišla bolna v zagrebško bolnišnico, kjer je povedala, kdo jo je zapeljal. Čedno babico so izročili sodišču.

Radi omejitve osebnih svobode je bil v Trstu obsojen sprevodnik Fran K., ki je med vožnjo iz Kormina v Devin nadlegoval potnico Franciško K., v dvemesečno težko ječo, poostreno s postom vsak mesec. Obsojenec je vložil ničnostno pritožbo.

— Strašno hudodelstvo v Taru pri Poreču. Ivan Kocijančič je imel nezakonskega otroka z Marijo Brajković. Da bi so rešil plačevanja alimentov, postal je v odsotnosti matere otroka s postelje ter ga vtopil v brenti vode. Otrok je imel na glavi globoko rano. Mati, ko se je vrnila s plesa, ga je našla mrtvega v kleti. Brat Brajkovičeve, devetleten deček, ki je spal v isti sobi, je spoznal v zločincu Kocijančiča. Nenaravni oče je zaprt.

— Monsig. Bylica umrl. V Maria Grün pri Gradcu je umrl monsig. Bylica, bivši župnik v Medulinu v Istri.

— Razpisana služba. Pri višjem deželnem sodišču v Trstu je razpisana služba sodnega sluga.

— Odlikovanja. Sveti oče je podelil vladnemu tajniku Ivanu Straussu v Sarajevu za zasluge na cerkvenodobrodelnem in znanstvenem polju viteški križec Silvestrovega reda; nadalje Gregorju Potušek, načelniku odbora za gradnjo katoliške cerkve v B. Brodu viteški križec sv. Gregorja Velikega in dr. Ivanu Richterju, polkovnemu zdravniku v Sarajevu zaslužni križec »Pro pontifice et ecclesia«.

— V proslavo 400letnice pesnika **Petra Zoraniča** se je osnoval odbor, ki mu načeljuje Manfred knez Borelli Vranski v Zadru. Odbor izda pesnikova dela v krasni obliki. Postavi mu tudi spominsko ploščo v Ninu, kjer je pesnik živel. V Ninu bo po odkritju spominske plošče velika narodna veselica.

— **Napadalec Avgust Semolič v Trstu.** V sredo popoldne je prispel znani napadalec na mlinarskega hlapca pri Devinu, Avgust Semolič, v varnem spremstvu v Trst, kjer so ga izročili ječi pri jezuitih.

— **Sokolski izlet v Zadru** ni prepovedan, kakor smo svoj čas poročali po drugih listih tudi mi.

— **Avstrijski Lloyd** izroči gradnjo drugega parnika za službo v Aleksandrijo neki inozemski ladjedelnici, ker da so domače ladjedelnice preobložene z naročili in bi ne mogle parnika zgraditi v zahtevani dobi.

— **Za čebelarstvo.** Dalmatinsko namestništvo je odločilo, da bo tudi letos v Dalmaciji teoretiško-praktični tečaj za gojenje čebel. Tečaj bo na Glavici pri Kninu in bo trajal 8 dni. Začne se 30. junija.

— **Tržaška trgovska in obrtniška zbornica za cesarjev jubilej.** Tržaška zbornica je sklenila, da pošlje vladarju poklonitveno adresno in izroči jubilejskemu odboru 50.000 K za dobrodelne namene.

— **Novi hoteli v Dalmaciji.** Delniška družba za gradnjo hotelov v Dalmaciji namerava sezidati štiri nove hotele, in sicer prvega v Dubrovniku s 180 sobami, drugega v Savini pri Hercegovnem s 40, nadalje v Kaštelu s 120 in v Trogiru s 30 sobami.

— **»Den«**, glasilo poslanca Kramaša, je prešlo v roke akcijski družbi. Akcijski kapital znaša 500.000 K.

— **Konfiskacije na debelo.** V sredo, dne 27. t. m., so v Pragi zaplenili sledeče liste: »Narodni Listy«, »Radikalni Listy«, »Samostatnost«, »Česke Slovo«, »Mladé proudy«, »Humoristische Blätter« in »Narodny Obzor«.

— **Iz mnogih krajev nam prihajajo poročila, da mnogi trgovci, gostilničarji, tobakarnarji še nimajo naših vžigalic »V korist obmejnim Slovincem« in da jih v mnogih krajih ljudje niti ne zahtevajo.** Slovenske gospodinje, slovenska dekleta, slovenski možje in fantje, povsod odločno zahtevajte le vžigalice naše »Slovenske krščansko-socialne zveze«, ki imajo napis: »V korist obmejnim Slovincem«, skrbite, da se tudi povsod pri Vas doma rabijo edino te vžigalice. Te vžigalice naj bodo vidno znamenje naše skupnosti in naj prinese lep dobiček obmejnim našim slovenskim bratom. Vsak bralec in vsaka bralka »Slovenca« agitiraj za naše vžigalice in s tem za našo skupno stvar. Nihče izmed Vas naj ne prezre tega poziva! Vsi na delo!

Stajerske novice.

Š »Prometna zveza« v Zidanem mostu. Dne 31. t. m., popoldne ob 3. uri, se vrši v »Narodnem Domu« v Radečah pri Zidanem mostu ustanovni shod krajevnih skupine »Prometne zveze« krščanskih železničarjev za progo južne železnice Zidan Most-Trbovlje-Laško-Sevnica-Brežice (Dobova). Shod je omejen le na povabljenice. Na shodu govorita poslanca Benkovič in Gostinčar in načelnik ljubljanske krajevnih skupine g. Milavec. Pozivljamo somišljenike, da pridno agitirajo za dobro udeležbo. Vstopnice dobé somišljeniki pri zaupnikih. Prejšnja povabila ne veljajo.

Š Poročil se je 25. t. m. v Ptuj dr. E. Hyden z gdčno. Almo Kollenz.

Ljubljanske novice.

Ij S. K. S. Z. je daroval jubilejno krono kršč. soc. žel. J. P. — Živeli nasledniki!

Ij Vrsta porotnih obravnav pri tukajšnjem deželnem sodišču za drugo porotniško dobo: Dne 1. junija: 1. Jožef Schaller, tekalec iz Admonta; 2. Jožefa Medved brez poklica in stalnega bivališča, oba zaradi tatvine; 3. Ciril Požar, bivši poštni aspirant v Ljubljani, zaradi nezvestobe. — Dne 2. junija: 1. Anton Podboj iz Dolenje Planine zaradi uboja; 2. France Zabret in France Lap, posestnikov sina v Topolu zaradi hudodelstva posilstva. — Dne 3. junija: 1. Marija Križanec, kavarnarska kasirka od Sv. Roka pri Rogatcu zaradi umora; 2. Ignacij Klopčar, kovaški pomočnik iz Tomačevega zaradi uboja. — Dne 4. junija: 1. Jožefa Knaus, babica iz Rateč pri Zidanem mostu, zaradi hudodelstva goljufije; 2. Blaž Lipovec, delavec z Jesenic, zaradi uboja. — Dne 5. junija: Štefan Samardžič, delavec iz Postranja v Dalmaciji, zaradi roparskega umora. — Dne 6. junija: Andrej Ulbing iz Linda na Koroškem, tatarski mojster, zaradi hudodelstva goljufije in poneverjenja.

Ij Društvo hišnih posestnikov v Ljubljani pozivlje vse one hišne posestnike ki dobe od c. kr. davčnega urada obvestilo glede vplačevanja deželnih doklad od hiš za preteklo dobo, da izroče te dopise v pisarni društva, Gosposka ulica, v delavnih od 6. do 7. ure zvečer, da se uvede skupna akcija vseh prizadetih hišnih posestnikov. Obenem pa vabi društvo vse hišne posestnike, ki še niso člani društva, da takoj pristopijo. Ravno ta slučaj je eklatanten dokaz, kako potrebna je organizacija hišnih posestnikov, ker posameznik ne opravi ničesar; le v skupnem nastopu je uspeh mogoč. Društvo pričakuje, da se ne bo našel noben hišni posestnik, ki bi se temu vabilu ne odzval. Letni prispevek je tako majhen, da ne pride ta svota v poštev.

Ij Evgen Müllner in njegova sestra **Elizabeta pred deželnim sodiščem.** Vzklicno sodišče je v popoldanski razpravi 27. t. m. potrdilo prvotno obsodbo okrajnega sodišča. Müllner je po govorih državnega pravdnika in zagovornika dr. Voduška govoril še sam, in sicer, kakor je popolnoma prav omenil senatov predsednik g. Polc, je imel medicinsko predavanje. V svojem govoru se je osobito skliceval na to, da ni nikdar ničesar vzel. Nemško razpravo je pa zahteval, češ, da se ne da prav natančno označiti slovensko pojem »gewerbmässig«, za kar imamo sicer v slovenščini popolnoma primeren izraz »obrtoma«. Elizabeta Müllner je med bratovim govorom večkrat rekla »wahr ist, aus reiner Menschenliebe« in energično odkimavala z glavjo pri izvajanih državnih pravdnika. Potrditev razsodbe je med ljubljanskimi hvaležnimi pacienti obsojencev vzbudila seveda sočuvstvo.

Ij **Osnovni zbor družbe »Lastni dom«.** Dobili smo in objavljamo: Osnovni zbor družbe »Lastni dom«, registrovana občna stavbena zadruga z omejeno zavezo, je v nedeljo, dne 31. maja t. l., popoldne točno ob pol 3. uri v vrtnem salonu restavracije »pri Levu« na Marije Terezije cesti. Za vse plačevalce stanovanja silno važna družba »Lastni dom« ima namen: preskrbovati svojim članom 1. lastne hiše z vrtom in dvoriščem, na kmetih s poljem; 2. najemnine prosta stanovanja (potom amortizacije), tudi za dediče; 3. najcenejša stanovanja sploh; 4. prosta stanovanja dela nezmožnim ubogim s popolnim preskrbljenjem; popolno preskrbljenjem tudi plačujočim osebam; 5. živila, kurjavo itd. po najnižji (izvirni) ceni itd. Jako zanimiva pravila družbe »Lastni dom« se pri zboru prečitajo. Vse prijatelje take družbe k temu zboru uljudno vabi snovitelj družbe. Vsak p. n. udeleženec pa se mora v pripravljeno polo zapisati. Družinski člani smejo svobodno navzoči biti.

Ij **Kako se dela s poštnimi slugi.** Piše se nam: Nedavno si je poštni sluga gospod Karol Schneller zlomil nogo, ko je šel po južino za poštne gospodične in gospode. Nameraval je iti k »Belemu volku« po vino. Ravno takrat je šel poštni voz na filijalko po pošto, in Schneller je stopil od zadaj na voz, da bi prišel preje nazaj, ker ga je čakalo na pošti obilo dela. Mož je pred Frischovo prodajalno skočil z voza, in sicer tako nesrečno, da je padel in ni več vstal, ker si je zlomil nogo. To ima za postrežbo mladim poštnim gospodom in gospodičnam, ki se ne morejo najesti doma ali si primesti s seboj, čeravno vedo, da so vsaki dan lačni. — Škandalozno je res, da mora že priletni uslužbenec, ki je odslužil vojake, in stari ekspedijenti, ki so že skoraj doslužili svoja leta, mladim gospodom tako služiti. Ni lepo, da se vidi poštne uslužbenice vedno na ulici, ko nosijo golaže, kavo, pivo itd. In ko prinese enemu, dobi tek še drugi in tako gre naprej dan za dnevom. Navada je, da stoji kak mlad poštni oficijant pred kavarno po celo uro in pregleduje mimo gredeče gospodične, potem pa gre v službo, in prva beseda, ko vstopi noter, je, da si naroči kavo, ki mu jo mora prinesiti sluga. Čas bi bil, da bi se poštno ravnanstvo ozrlo malo bolj na nedostatke, da se to prej ko mogoče odpravi, kajti to se nikakor ne spodobi. Tudi v drugih državnih službah ni tega.

Ij **Stava.** Danes jutraj sta stavila dva izvoščeka, da pride izvošček N. N. z zavzanimi očmi od lekarne Piccoli na mitnico v Kravjo dolino v četrte ure za 10 kron. Stavo je dobil, ker je prišel še pred določenim časom na mesto. Samo nos je dobil pri stavi nekaj prask, ker se je zadel ob zid.

Ij **Društvena godba ljubljanske koncertuje** danes popoldne v kinematografu »Edison« in sicer pri predstavah ob 5., 6., 7., 8. in 9. zvečer; jutri zvečer pa v hotelu »Južni kolodvor« (A. Seidl). Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina prosta.

Ij **Za varnost** na šišenskem kolodvoru državne železnice je jako slabo skrbjeno. Pri včerajšnjem popoldanskem kamniškem vlaku ni bilo na kolodvoru nobenega policista in nobenega orožnika, kar se je zelo

poprejšalo, ker je neko nekoliko pijano človečenovalo naše somišljenice z nelepimi psovskami. Mi odločno zahtevamo, naj se skrbi za redno varstveno službo na tem kolodvoru, kjer osební promet prav malo zaostaja za prometom na južnem kolodvoru, a so potniki izpostavljeni surovosti, osobito pijancev. Okrajno glavarstvo naj skrbi za to, da dobi šišenska postaja trajno policijsko službo, kar je uvedeno po vseh postajah Evrope s takim prometom, kakršnega ima šišenski kolodvor.

Ij **Liberalni olikanec.** Včeraj proti večeru se je vračala skozi Šiško v mesto večja družba, v kateri je bil neki Golob, tajnik trg. zbornice. Mož, ki poseduje Drenikovo omiko, je brez vsakega povoda zaklical psovko »čuki«. Mi svetujemo, naj se obnašajo Drenikovi Sokoli nekoliko spodobneje, ker se zopet lahko pripeti, da dobi kak junak psovki primeren pouk, a ne v besedah!

Ij **Vojaki — izzivači.** Današnja noč je pet vojakov tukajšnjega 27. pešpolka kazalo po mestu svojo oliko, kakor že parkrat v zadnjem času. Hodili so po Kolodvorskih ulicah od gostilne do gostilne, izživali goste in gostilničarje ter razbijali in iskali pretepa, tako da se jih je bilo opravičeno bati. V neki kavarni je eden izmed teh kar naravnost nahrulil nekega domobranskega rezervnika z »windischer Hund!« Rezervnik, v civilu ugleden obrtnik, mu je reagiral z molkom. Po gostilnah v Kolodvorskih ulicah pa so bili vojaki naravnost divji. Psovki ne konca ne kraja. Ker niso dosegli nikjer zaželenega cilja, da bi se poskusili z »windische Hundi« bojevati z bodali, so pokazali v neki gostilni svojo moč s stolmi in mizami, razbili električno svetilko, potem pa zbežali. Enega je policija na ulici ujela in izročila v vojašnico. Šarž nekega drugega polka se je hotel vmešavati v policijsko službo s tem, da je protestiral, zakaj policija vojaka prime. Lep podčastnik! Gotovo je, da podrejenemu mu moštvo ne daje ravno glede tega dobre nauke. Kaj res ne bode konca teh sirovosti? Bomo videli!

Ij **Dražba vojaških konj.** Oskrbovalna komisija c. kr. domobranskega pešpolka št. 27 naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da bo prodala dražbenim potom dne 10. junija 1908, ob 9. uri dopoldne, dva erarična konja za ježo »Kamilo« in »Cigarette« na dvorišču domobranske vojašnice v Ljubljani, Domobranska cesta.

Ij **Za kruhom.** Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 12 Slovencev, nazaj jih je pa prišlo 19. — V sredo se je tja odpeljalo 5 Hrvatov in 1 Slovenec.

Ij **Prijeta tatica kuretnine.** Dne 22. februarja je samska 30letna kuharica Marija Olipičeva prestala osemmesečno kazen ter bila oddana magistratu. Ker se je delala bolno, so jo oddali v bolnišnico, odkoder je kmalu ušla in se zatekla na Glince k neki beračici. Tam se ni hotela poprijeti nobenega dela, pač se je pa začela pečati s tatvino perutnine. Olipičeva je kradla kakor lisica po okolici in donášala domov. K takim poslomom sta bila povabljeni tudi dva možka in še je preostajalo toliko, da so prodajali, za skupiček pa pili vino. To je trajalo toliko časa, da so pričeli ljudje sumiti in zadevo ovadili orožništvu, ki je celo družbo aretovalo. Pri Olipičevi so našli tudi kovčeg perila, ki ga je najbrže pokradla.

Ij **S pestjo** je udaril železniški uslužbenec Ivan Lenasi gostilničarko Marijo Glinškovo tako, da ji je izbil sprednji zob.

Ij **500 Merkurjevih znamk** je izgubil nekdo blizu poštne urada pri Mahrovi hiši. Kdor jih najde, naj jih blagovoli oddati v uredništvo »Slovenca«.

Ij **Velik vojaški koncert** polnoštevilne vojaške godbe pešpolka št. 27. pod osebnim vodstvom g. kapelnika Christopha se vrši to nedeljo, dne 31. majnika, v veliki dvorani hotela »Union«. V slučaju, da je vreme ugodno in gorko, se priredi koncert na vrtu.

Razne stvari.

Dvoboj. Dne 27. t. m. so se v Peterburgu dvobojevali ritmojster Louis Napoleon Murat in dva mornariška častnika, brata Plehn. Princ je Pavla Plehna ustrelil.

Pol eskadrona konjenice je odšlo na posestvo grofa Korytovskega in njegovega sina, da preprečijo rusinske nemire proti posestnikom.

Za več milijonov dragocenosti so odnesli vlomilci v cerkvi sv. Štefana v Lomogesu.

Telefonska in brzojavna poročila.

ŠKOFOVSKO POSVEČENJE.

Sarajevo, 28. maja. Danes je bil tukaj posvečen škofom kanonik tukajšnjega stolnega kapitlja dr. Ivan Šarič. Posvetil ga je nadškof dr. Stadler v navzočnosti se-

dem škofov, med njimi tudi ljubljanski, in več drugih cerkvenih dostojanstvenikov. Dr. Šarič je prvi bosanski svetovni duhovnik, ki je izza propada bosanskega kraljevstva leta 1463 postal rimsko-katoliški škof.

WAHRMUND ZOPET TU!

Inomost, 29. maja. Včeraj zvečer se je pripeljal semkaj Wahrmund.

PARLAMENT.

Dunaj, 29. maja. Trgovinski minister je odgovoril na neko interpelacijo glede poštne oficijantov. Dejal je, da se je vsem zahtevam po možnosti ustreglo in da bo v kratkem mogoče oficijante po kratkem provizoriju povišati v asistente. Stranjsky predlaga, da se izvoli posebni odbor za državne uslužbenice in uradnike.

VSESLOVANSKI DIJAŠKI KONGRES.

Praga, 29. maja. Tu se vrši od 24. do 30. julija vseslovanski dijaški shod.

DELAVNI ODSEKI.

Dunaj, 29. maja. Seja obrambenega odseka je bila nesklepčna.

POIZKUŠENI ATENTAT NA CARJEVO JAHTO.

Peterburg, 29. maja. Straža je aretirala mladeniča, ki je poizkušal približati se carjevi jahti »Standart« in jo s peklenkim strojem razstreliti.

POIZKUŠEN SAMOUMOR.

Trst, 29. maja. Dunajski advokat Quittner, katerega so v Carigradu zaradi defraudacije 800.000 K zaprli, je iz parnika skočil v morje. Moštvo ga je rešilo.

PRAVDA V CETINJU.

Cetinje, 29. maja. Tiskar Radilkovič in gostilničar Jovanovič priznavata, da sta prešla od Rajkoviča nekaj skrinjic, ki sta jih hranila, zanikata pa, da bi vedela, da so v njih bombe. Ahim Dakovič in sin Marko priznavata, da sta izročila bombe poročniku Blažu Gjukanoviču. Poslednji pošiljke ni hotel sprejeti. Gjukanovič in Dakovič se pritožujeta, da je policija z njimi grdo ravnala.

POTRES V ITALIJI.

Regio Calabria, 28. maja. Prošlo noč okoli 11. ure občutilo se je močan potres s podzemskim gromenjem. Ljudstvo je bežalo iz hiš.

NA DALJNEM VZHODU.

Harbin, 29. maja. Otvoril se je promet na južnomandžurski železniški progi.

POTRESNI SUNKI.

Kečkemet, 29. maja. Včeraj zvečer ob 9. uri in danes zjutraj ob četrte na 10. uro so se čutili lahni potresni sunki.

NAPAD V PERZIJI.

Teheran, 29. maja. Trije neznanci so vdrlj v stanovanje ruskega finančnega zastopnika in ga lahko raniili. Pogumni Rus je začel streljati, nakar so roparji zbežali.

ŽITNE CENE.

Budimpešta 29. maja.

Pšenica za oktober	10-08
Rž za okt.	8-74
Koruzna za julij	6-53
Oves za okt.	6-80

Efektiv: 20 ceneje.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306-2 m, srednji sračni tlak 736-0 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura pa Celzija	Vetrovi	Noba	Padačina v 24 urah
28. 9. zveč.	38-1	11-7	sl. sever	dež	
29. 7. zjutr.	35-3	11-4	sl. sever	obl.	1-4
2. pop.	39-0	16-2	p. m. svzh.		

Srednja včerajšnja temp. 14-2°, norm. 15-6°.

1332

Zahvala. 1-1

Potrti vsled smrti našega očeta, oziroma soproga in tasta, gospoda

Ivana Bukovca

deželnega vratarja

se iz srca zahvaljujemo za izkazano tolažilno sožalje; pred vsem g. deželnemu glavarju Šukljetu, gosp. dež. odborniku grofu Babotu, gg. dež. uradnikom in uslužbencem, deputaciji c. kr. orožnikov, darovateljem prelepih vencev in vsem tistim, ki so ranjkega spremlili k večnemu počitku. Bog povrni stotero!

V Ljubljani, 28. maja 1908.

Rodbine Bukovic, Kovač, Penc.

Moška obleka od 4 gld. naprej.
Deška obleka od 2 gld. naprej.
Otroška obleka od 1 gld. naprej.

"Angleško skladišče oblek"

O. BERNATOVIĆ

1326 1

Ljubljana, Mestni trg šte. 5.

**Zahtevajte „Slovenca“ v vseh go-
stlinah! — Zahtevajte „Slovenca“
na kolodvorih!**

Zahvala. 1328
 Za mnogoštevilno spremstvo pri
 pogrebu gospoda
Lovro Lončar-ja
 ter za mnogostransko izkazano so-
 čutje se iskreno zahvaljuje
Žalujoča družina.

Iščem 1329 2—1
kovaškega pomočnika

za **sekirarski obrt**. Prednost imajo šele iz-
 učenci; delo trajno. Plačilo po dogovoru. **Fran**
Pintar, kovač orodja, Mosta, pošta Žirovnica na
 Orenjskem.

Mizarske pomočnike

sprejme takoj za stavbna dela
Matej Gogala, mizarstvo, Bled.
 1322 2—2

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.
 Najbolj. kosm. zobo-
 čistil. sred-
 stvo
Seydlin
 Izdelovatelj
 O. Seydl
 Ljubljana, Spital.-Stritar. ul. 7

Na prodaj so 1258 7
stare cerkvene orglje

v župni cerkvi v Vavtvasi. Iste imajo deset
 spremenov in še dobro ohranjen meh. Trebalo bi
 malega popravila in bi bile dobre za kakšno večjo
 podružnico.

Župni urad v Vavtvasi na Dolenjskem.

PICCOLO 1335 3—1

se išče. Naslov pove upravništvo.

Išče se 1334 3—1
čuvaj za vilo

oženjen, brez otrok, želi se izurjenost v
 vrtnarstvu. Naslov pove uprava „Slovenca“.

**Odvetniški
koncipijent**
 :: se išče za pisarno ::
dr. Ivana Benkoviča v Brežicah.
 :: Sprejme se tudi začetnik. ::
 1320 3—2

Moderne srajce za gospode

spodnje hlače, spalne srajce, ovratniki, zapestnice, naprsniki, nogavice, naramnice, kravate,
 gumbe, žepne rute, vedno v največji izbiri pri

P. Magdič, Ljubljana, Prežernove ulice šte. 7.

766 * e

ANTON ŠARC
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 8.

Šivalnica z električnim obratom, Sv. Petra nasip št. 7.
Svetlolikalnica, Kolodvorske ulice št. 8. :: :: :: ::

Srajce za gospode po meri od K 4.— naprej
 " " " iz angleškega cefirja " " 6.— "
Opreme za neveste, izborna domače delo " " 400.— "
 Occasion mnogovrstnega perila, posamezni modeli, zelo znižane cene.
 133 6—1

1317 3—2

Oklic.

**Dne 1. junija 1908. ob 9. uri dopoldne vršila se bo v kleti
 Koslerjevega gradu „Leopoldsdruhe“ v Spodnji Šiški na predlog dednih
 udeležencev**

sodna javna prodaja

v zapuščino posestnice in gostilničarke Ivane Jeglič na Selu pri Žirovnici spadajočih
 premičnin in srcer:

1. **zalogo vina;**
2. **prazne posode in**
3. **kletarskega orodja.**

Dražbeni pogoji se zamorejo vpogledati med uradnimi urami soba št. 40.

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani, oddelek IV.
 dne 24. maja 1908.

Veletrgovina dalmatinskega vina

Br. Novaković

Ljubljana. — Telefon št. 244.

Lastniki vinogradov na otoku Braču in v Makarskem primorju
 v Dalmaciji.

Priporočajo sl. občinstvu svoja **pristna rdeča, črna, bela in de-
 sertna vina**, kakor tudi domači **tropinovec, konjak, slivovko** itd. po
 primernih cenah. 645 90—23

Ceniki in vzorci poštnine prosti.

Najboljša naložitev kapitala!

V gozdovih **Karola grofa Lenthieri-ja** se bo ceno **prodalo** okolu

=1050 oral arondiranega gozda=

blizu vasi **Lom, Črni vrh in Novi svet.** — Za vpogled je posebno pri-
 merna gozdarska hiša v Hrušici, kilomet. kamen 8-8 na cesti Logatec-Podkraj.
 Več pove graščinsko oškrbništvo mejnega grofa Lenthierija v Vipavi.

1293 3—3

Samo 5 vinarjev

Vas stane, da zahtevate moj ravno kar izišli veliki
 cenik, katerega pošljem zastonj in poštine prosto.
 Veliki promet! □ Nizke cene! □ Dobro blago!

Nikelnaste ure od gld. 1-90 do gld. 12.—, srebrne ure od gld. 3-90 do
 gld. 80.—, zlate ure od gld. 12.— do 500.—. — Srebrne verižice od
 gld. —90 do gld. 20.—, zlate verižice od gld. 10.— do gld. 250.—.

Velika izbira pripravnih krasnih birmanskih daril!

Priporočam se z veselo spoštovanjem

H. Suttner, urar in trgovec,

Ljubljana, Mestni
 :: trg ::
 nasproti
 rotovža.

Pozor

torej pri nakupovanju ur, zlat-
 nine in srebrnine! Kdor si želi
 kupiti dobro in zanesljivo uro,
 naj se zaupljivo obrne na
 prvo domačo eksport. tvrdko,
 kjer boste gotovo najboljše
 postreženi. Imam ogromno
 zalogo prve vrste švicarskih
 žepnih ur, verižic, zapestnic,
 obeskov, okrasov, uhanov in
 prstanov z navadnimi in bri-
 ljantnimi kamni; vseh vrst
 budilk, stenskih in salonskih
 ur, blago iz kina-srebra itd.
 vse zaradi prevelike zaloge
 : po konkurenčnih cenah. :

Delniška družba „ZDRUŽENIH PIVOVAREN“ Žalec in Laško

— priporoča svoje izborno pivo. — Specialiteta: „Salvator“ (črno pivo a la monakovsko). —
Zaloga Spodnja Šiška (telefon št. 187).

— Pošiljate na dom sprejema restavratore „Narodnega Doma“ g. Kržišnik. (Telefon št. 82.) —

**Podružnica
v Spljetu.**

**Delniška glavnica 1
1 K 2.000.000. 11**

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice šte. 2

priporoča

žrebanje glavni dobiček

promese na srečke iz l. 1864, cele à K 22.—, polovice à K 12.—, 1. junija K 300.000.—
 sprejema vloge na knjižice in na tekočiračun ter je obrestuje po **4½%**.

**Podružnica
v Celovcu.**

**1 Rezervni fond 11
K 200.000. 11**